

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s treťou vlnou pandémie ochorenia COVID-19 predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky minister zdravotníctva Slovenskej republiky Vladimír Lengvarský ako iniciatívny návrh.

Cieľom predloženej novely zákona je reagovať na aktuálny stav v spoločnosti týkajúci sa dohľadu nad dodržiavaním aktuálnych opatrení v boji proti ochoreniu COVID – 19. Na tento účel sa preto navrhuje spresnenie niektorých ustanovení zákona o ochrane podpore a rozvoji verejného zdravia.

Navrhuje sa preto upraviť povinnosť prevádzkovateľov

- kontrolovať opatrenia na predchádzanie ochoreniam a opatrenia pri ohrozeniach verejného zdravia uložené príslušným orgánom verejného zdravotníctva, a na tento účel vyžadovať od osôb preukázanie totožnosti,
- odmietnuť vstup do prevádzkových priestorov zariadení alebo vstup na hromadné podujatie osobe, ktorá odmietne preukázať svoju totožnosť pri plnení opatrení na predchádzanie ochoreniam alebo pri ohrozeniach verejného zdravotníctva, ktoré nariadil úrad verejného zdravotníctva.

Ďalej sa navrhuje vytvoriť zákonné predpoklady pre nariadenie uzatvoriť prevádzku počas krízovej situácie z dôvodu ochorenia COVID-19. Uzavretie prevádzky vykoná osoba vykonávajúca štátny zdravotný dozor rozhodnutím na mieste. Osoba vykonávajúca štátny zdravotný dozor bude môcť na vykonanie tohto nariadenia požiadať o súčinnosť Policajný zbor.

Navrhovanými ustanoveniami sa tiež upravuje, aby príslušník Policajného zboru mohol vyžadovať od fyzických osôb potvrdenie o absolvovaní očkovania proti ochoreniu COVID-19, alebo potvrdenie o prekonaní ochorenia COVID-19 alebo potvrdenie o negatívnom výsledku testu na ochorenie COVID-19, a to v súvislosti s využitím oprávnenia zakázať vstup na určené miesto alebo prikázať zotrvanie na určenom mieste.

Novela zákona o priestupkoch a upraviť nové skutkové podstaty priestupkov na úseku poskytovania zdravotnej starostlivosti. Zavádza sa nová skutková podstata, ktorej cieľom je osobitne postihovať verbálne útoky a znevažovanie poskytovateľov a prijímateľov zdravotnej starostlivosti, ako aj osôb zúčastňujúcich sa na jej poskytovaní. Takéto útoky sa v súčasnosti množia najmä pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19.

Novela Zákonníka práce v tejto súvislosti upravuje povinnosť zamestnávateľa vykonať kontrolou príslušného dokladu. Ak sa zamestnanec dokladom nepreukáže a v nadväznosti na to zamestnávateľ zamestnanca nevpustí na pracovisko a neumožní mu vykonávanie práce, navrhuje sa ustanoviť právny následok takejto situácie v pracovnoprávných vzťahoch. Novelou Zákonníka práce sa tiež navrhuje umožniť zamestnancovi splnenie povinnosti aj iným spôsobom, ktorým bude umožnenie bezplatného testovania zo strany zamestnávateľa. Až ak zamestnanec odmietne aj tento spôsob, zamestnávateľ aplikuje následok predvídaný zákonom. Navrhuje sa, aby sa situácia kvalifikovala ako prekážka v práci na strane zamestnanca (t. j. zamestnávateľ nie je povinný zamestnancovi pridelovať prácu) a bez náhrady mzdy. Nemožno však vylúčiť, že strany sa dohodnú na inom režime – napr. náhrade mzdy, čerpaní dovolenky. V nadväznosti na úpravu v Zákonníku práce sa navrhuje upraviť štátnu službu v osobitných predpisoch.

Novelou zákona o sociálnom poistení sa upravuje situácia, aby sa na zamestnanca, ktorý je od 1. decembra 2021 uznaný za dočasne práceneschopného z dôvodu nariadenia karanténneho opatrenia alebo izolácie nevzťahovalo prechodné ustanovenie, v zmysle ktorého nárok na pandemické nemocenské počas krízovej situácie vznikne od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti vo ustanovenej výške.

Návrh zákona nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, má pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, nemá sociálne vplyvy a vplyv na životné prostredie, vplyv na informatizáciu a vplyv na služby verejnej správy pre občana a vplyv na procesy služieb verejnej správy. Návrh zákona nemá žiadny vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Navrhovaná právna úprava je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Návrh zákona nebol predmetom medzirezortného pripomienkového konania.

Vzhľadom na potrebu riešenia uvedených zákonných povinností sa navrhuje primerané nadobudnutie účinnosti navrhovanej právnej úpravy - dňom vyhlásenia.